

ПРАВИЛА ЗА ДИСЦИПЛИНАРНАТА ДЕЙНОСТ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

(Приети с решение на ВСС по протокол № 60/11.12.2014г.)

Раздел I ЦЕЛ

1. Правилата уреждат реда и критериите при провеждане на дисциплинарната дейност на ВСС при упражняване на правомощията му по прилагане разпоредбите на Глава шестнадесета от Закона за съдебната власт.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

- 2.** Висшият съдебен съвет при осъществяване на дисциплинарната си дейност се ръководи от следните принципи:
- а) Законоустановеност на нарушенията и наказанията;
  - б) Съразмерност добросъвестност и справедливост при определяне на наказанието;
  - в) Еднократност на наказанието;
  - г) Безпристрастност, последователност и предвидимост при упражняване функциите на дисциплинарно наказващия орган;
  - д) Защита от дискриминация при реализация на дисциплинарната отговорност;
  - е) Равенство на страните в дисциплинарното производство.

Раздел II ДИСЦИПЛИНАРНО ПРОИЗВОДСТВО

3. Дисциплинарното производство е съвкупност от последователни действия на дисциплинарно наказващият орган и страните за установяване на основанията и определяне на вида и размера на дисциплинарната отговорност на магистратите по ЗСВ.

4. Дисциплинарно наказващият орган провежда дисциплинарното производство при спазване на реда по Глава шестнадесета от ЗСВ и определя дисциплинарното наказание при съобразяване с критериите по чл. 309 от ЗСВ.

5.1 Основание за внасяне на предложение за налагане на дисциплинарно наказание са обективни констатации и резултати от проверки и ревизии на дейността на съдилищата, прокуратурите и

следствените органи или на отделни съдии, прокурори и следователи, извършвани от компетентни по ЗСВ органи, като:

а) Инспекторатът към ВСС (за всички магистрати);

б) Председателят и ВКС и неговите заместници (за съдиите от ВКС и за административните ръководители на апелативните съдилища), **административните ръководители на апелативните и окръжни съдилища, техните заместници или оправомощени съдии** (за съдиите от апелативните и окръжните съдилища), **административните ръководители на районните съдилища и техните заместници** (за съдиите от районните съдилища);

в) Председателят на ВАС и неговите заместници (за съдиите от ВАС и административните ръководители на административните съдилища), **административните ръководители на административните съдилища и техните заместници** (за съдиите от административните съдилища);

г) Главният прокурор лично или чрез определени от него прокурори по реда на чл.142 от ЗСВ (за всички прокурори и следователи), **заместниците на главния прокурор при ВКП и ВАП** (съответно за прокурорите от ВКП и ВАП), **административните ръководители на апелативните и окръжни прокуратури, техните заместници или оправомощени прокурори** (за прокурорите и следователите от окръжните прокуратури и прокурорите от непосредствено по-ниските по степен прокуратури), **административните ръководители на районните прокуратури и техните заместници** (за прокурорите от съответните районни прокуратури).

д) Комисия “Професионална етика и превенция на корупцията” при ВСС може да извършва проверки по сигнали, публикации и др., когато се съдържат достатъчно данни относно времето, мястото и деянието, от които може да се направи обоснован извод, че магистрат е извършил дисциплинарно нарушение. Комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт са помощни органи на КПЕПК и организацията и дейността им са уредени с Правилата за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика, приети с решение на ВСС по протокол № 4/03.02.2011 г., изм. с решение по протокол № 15/27.04.2011 г. и с решение по протокол № 26/19.06.2014 година.

5.2 Неоправомощени магистрати или съдебни служители в съответния орган на съдебната власт не могат да проверяват работата на други магистрати с цел привличането им към дисциплинарна отговорност.

СРОКОВЕ ЗА ОБРАЗУВАНЕ, РАЗГЛЕЖДАНЕ И ПРИКЛЮЧВАНЕ НА ДИСЦИПЛИНАРНОТО ПРОИЗВОДСТВО

6.1 Сроковете по чл.310, ал.1 от ЗСВ са преклузивни и с изтичането им се погасяват дисциплинарните правомощия на дисциплинарно

наказващия орган. Последното е процесуална пречка за образуване на дисциплинарно производство и за привличане на магистрата към дисциплинарна отговорност за извършени от него дисциплинарни нарушения.

6.2 Сроковете по чл.310, ал.2, чл.316, ал.2 и 4, чл.319, ал.1 и чл.320, ал.1 и 2 от ЗСВ са инструктивни и изтичането им преди налагане на дисциплинарното наказание не е основание за отпадане на отговорността на магистрата.

6.3 Дисциплинарното производство следва да приключи в разумен срок.

7.1 Дисциплинарната отговорност на магистрата може да бъде ангажирана в рамките на три години от извършване на нарушението, като в този срок се включва краткият 6-месечен срок от откриването. Последният срок започва да тече от узнаването за нарушението от някои от лицата по чл.312, ал.1 от ЗСВ, не се новира и не тече поотделно за всеки от тях.

7.2 Шестмесечният срок се брои от узнаването на обстоятелствата от лицата по чл.312, ал.1 от ЗСВ за извършеното дисциплинарно нарушение до приемане на решение от същия за образуване на дисциплинарно производство.

7.3 Под “узнаване” се разбира, че нарушението (действие или бездействие) в неговите съществени признаци е станало известно на някои от оправомощените субекти да правят предложение за налагане на дисциплинарно наказание на магистрат.

7.4 По отношение на Инспектората към Висшия съдебен съвет “узнаване” е налице в момента, в който актът за резултатите от проверката е изготвен окончателно.

8.1 Изключенията от правилото по т.7.1 относно началният момент на сроковете по чл.310, ал.1 от ЗСВ, са следните:

а) При бездействие като израз на дисциплинарно нарушение – сроковете текат от откриването му. Всеки период на бездействие по конкретно съдебно дело или прокурорска преписка е самостоятелно основание за ангажиране на дисциплинарната отговорност на магистрата, независимо от санкцията, наложена му за идентично нарушение през предходен период.

б) При действие или бездействие, което накърнява престижа на съдебната власт в хипотезите на чл.307, ал.2, предл.3 и ал.4, т.4 от ЗСВ – сроковете текат от публичното им оповестяване. Изискването за публично оповестяване на действието, което накърнява престижа на съдебната власт е изпълнено, когато с оглед на конкретните факти деянието е станало общоизвестно на широк кръг граждани и организации.

8.2 Когато дисциплинарното нарушение е и престъпление, установено с влезли в сила присъда или с определение за прекратяване на наказателното производство по чл.24, ал.1, т. 2 и 3 и ал.3 от НПК – сроковете текат от влизането в сила на присъдата или определението.

УСЛОВИЯ ЗА ОБРАЗУВАНЕ НА ДИСЦИПЛИНАРНО ПРОИЗВОДСТВО

9.1 Дисциплинарно производство се образува при наличие на достатъчно данни в предложението за извършено дисциплинарно нарушение и за извършителя - съдия, прокурор, следовател, административен ръководител и заместник на административен ръководител на съд, прокуратура, следствие или избран член на ВСС.

9.2 По анонимни сигнали не се извършват проверки и не се внася предложение за образуване дисциплинарно производство. За анонимни се считат и сигналите, при които посочените лица и адреси са недействителни или не съществуват.

10.1 Всеки от субектите по чл.312, ал.1 от ЗСВ независимо един от друг, има право да направи предложение за налагане на дисциплинарно наказание на магистрат при съобразяване, че с решението на дисциплинарно наказващия орган не се налагат два пъти наказания за едно и също дисциплинарно нарушение.

10.2 При образувани дисциплинарни производства срещу един и същ магистрат за различни дисциплинарни нарушения, Висшият съдебен съвет може да вземе решение за съединяването и разглеждането им в едно общо производство, ако пълното и всестранно изясняване на релевантните факти за дисциплинарната отговорност на магистрата го изисква.

11.1 В предложението за налагане на дисциплинарно наказание се сочат фактическите обстоятелства за извършеното дисциплинарно нарушение, въз основа на които предложителят счита, че са налице основания за образуване на дисциплинарно производство. Същият няма задължение да предлага вида и размера на дисциплинарното наказание.

11.2 Към предложението вносителят прилага всички доказателства в подкрепа на твърдяното дисциплинарно нарушение и може да прави доказателствени искания за установяване на посочените факти и обстоятелства.

11.3 Предложението определя обективните и субективните предели на дисциплинарното производство и задължава дисциплинарно наказващият орган и страните да се позовават само на обстоятелства и факти, установени в дисциплинарното производство, със значение за основанието, вида и размера на дисциплинарната отговорност.

СПИРАНЕ И ВЪЗОБНОВЯВАНЕ НА ДИСЦИПЛИНАРНОТО ПРОИЗВОДСТВО

12.1 При възникване на някои от основанията по чл.54, ал.1 от АПК, Висшият съдебен съвет спира дисциплинарното производство с мотивирано решение, което се съобщава на страните и може да се

обжалва от заинтересуваните по реда на глава десета, раздел IV от АПК.

12.2 Дисциплинарното производство се възобновява служебно и по искане на една от страните с решение на ВСС след като отпаднат основанията за спирането му. При възобновяването производството продължава от действието, от което е било спряно.

ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДИСЦИПЛИНАРНОТО ПРОИЗВОДСТВО

13.1 Предложението за налагане на дисциплинарно наказание на магистрат се оставя без разглеждане, а образуваното дисциплинарно производство се прекратява, когато:

а) е направено от лице или организация, които не са овластени от ЗСВ с такова правомощие;

б) са изтекли сроковете по чл.310, ал.1 от ЗСВ;

в) за същото нарушение и на същия магистрат вече е наложено дисциплинарно наказание или е образувано дисциплинарно производство;

г) магистратът е освободен от длъжност преди образуване на дисциплинарното производство или същият е починал.

13.2 В случаите по предходната алинея дисциплинарното производство се прекратява с решение на Висшия съдебен съвет.

ДИСЦИПЛИНАРЕН СЪСТАВ

14.1 Дисциплинарното производство се възлага за разглеждане на дисциплинарен състав от трима изборни членове на Висшия съдебен съвет, определени от неговия състав чрез жребий.

14.2 В рамките на законоустановените си правомощия дисциплинарният състав подпомага дисциплинарно наказващия орган за пълно изясняване на фактите, като изслушва вносителят на предложението или оправомощен от него представител, привлеченото към дисциплинарна отговорност лице и неговият защитник и събере и обсъди всички допустими от закона доказателства, относими към разглеждания случай.

14.3 След изясняване на обстоятелствата по дисциплинарното дело дисциплинарният състав се произнася с мотивирано решение, с което изразява становище относно фактическите обстоятелства и правното основание за дисциплинарното нарушение и предлага вида и размера на дисциплинарното наказание, или предлага да се отхвърли предложението за налагане на дисциплинарно наказание, поради липса на дисциплинарно нарушение.

14.4 Решението на дисциплинарния състав се приема с мнозинство повече от половината от членовете му. Член на дисциплинарния състав,

който не е съгласен с решението на мнозинството, го подписва с мотивирано особено мнение.

15.1 Членовете на ВСС, вносител на предложението за налагане на дисциплинарно наказание на магистрат, участват в гласуването при приемане на решението по чл.320, ал.4 от ЗСВ.

15.2 Членове на ВСС, вносител на предложението за налагане на дисциплинарно наказание на магистрат, могат да бъдат определяни за членове на дисциплинарния състав по образуваното дисциплинарно производство.

15.3 Членовете на дисциплинарния състав участват в гласуването при приемане на решение от ВСС за налагане на дисциплинарно наказание на привлечения към дисциплинарна отговорност магистрат.

РЕШЕНИЕ ПО ДИСЦИПЛИНАРНОТО ДЕЛО

16.1 Висшият съдебен съвет, след внасяне на предложението на дисциплинарния състав за налагане на дисциплинарно наказание, изпраща на привлечения към дисциплинарна отговорност магистрат копие от решението на дисциплинарния състав и го уведомява за заседанието, на което ще се разглежда същото и за правото да бъде изслушан от дисциплинарно наказващия орган преди приемане на решението. Изслушването на дисциплинарно привлеченото лице е от съществено значение за приемането на обективно и информирано решение за дисциплинарната му отговорност.

16.2 Главният инспектор на Инспектората към ВСС не участва в обсъждането при вземане на решение за налагане на дисциплинарно наказание, когато ИВСС е вносител на предложението.

16.3 След приключване на обсъждането, Висшият съдебен съвет с мнозинство повече от половината от членовете му (13 гласа) приема решение, с което може да наложи дисциплинарно наказание по предложението на дисциплинарния състав, да определи различно по вид и/или размер дисциплинарно наказание или да отхвърли предложението, без да наложи дисциплинарно наказание на дисциплинарно привлеченото лице.

16.4 Дисциплинарно наказващият орган не е обвързан от предложената от дисциплинарния състав правна квалификация на дисциплинарното нарушение, както и от предложението за вида и размера на дисциплинарното наказание. ВСС може да даде различна правна квалификация на осъщественото дисциплинарно нарушение и да определи различно по вид или размер дисциплинарно наказание.

16.5 Когато ВСС се съобрази изцяло с предложението на дисциплинарния състав, мотивите на решението на последния са мотиви на решението на дисциплинарно наказващия орган за налагане на дисциплинарното наказание на магистрата.

16.6 Решението за налагане на дисциплинарно наказание се съобщава незабавно на вносителя на предложението и на дисциплинарно

наказаното лице, а ако не са се явили на заседанието на ВСС при приемането му – се съобщава по реда на АПК.

Раздел III
ДИСЦИПЛИНАРНА ОТГОВОРНОСТ
КРИТЕРИИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДИСЦИПЛИНАРНО
НАКАЗАНИЕ ЗА ВИНОВНО НЕИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЛУЖЕБНИ
ЗАДЪЛЖЕНИЯ

17. Дисциплинарни нарушения, които съставляват виновно неизпълнение на служебните задължения са:

а) системно неспазване на сроковете, предвидени в процесуалните закони;

б) действие или бездействие, което неоправдано забавя производството;

в) неизпълнение на други служебни задължения.

18. Дисциплинарно наказващият орган преценява тежестта на дисциплинарното нарушение при съобразяване спецификите на служебните задължения на съдиите, прокурорите и следователите.

19. Системно неспазване на сроковете, предвидени в процесуалните закони може да е:

а) неизписване на мотивите на съдебния акт или неизготвяне на обвинителния акт в инструктивен или разумен срок;

б) неспазване на сроковете за администриране на делата или преписките;

в) неспазване на сроковете за насрочване и/или разглеждане на делата в инструктивен или разумен срок в съдебното производство;

г) неспазване на сроковете за провеждане на досъдебното производство по наказателни дела.

20. Действие или бездействие, което неоправдано забавя производството може да е:

а) свързано с нарушаване на сроковете за изпълнение на служебните задължения от дисциплинарно привлеченото лице;

б) извършване на процесуални действия извън разумния срок;

в) администриране на делата извън разумния срок.

21. Неизпълнение на други служебни задължения може да е:

а) неизпълнение на служебни задължения, свързани с администриране на делата или преписките;

б) неизпълнение на функционални правомощия за контрол по изпълнение на дадени разпореждания за администриране на делата

в) нарушение на служебните задължения, свързани със случайното разпределение на делата;

г) неизпълнение на служебните задължения, свързани с общото организационно и административно ръководство на съответния орган на съдебната власт.

22. При определяне на дисциплинарното наказание за виновно неизпълнение на служебни задължения по чл. 307, ал. 4, т. 1, 2 и 5 ЗСВ, при оценката на тежестта на дисциплинарното нарушение следва да се съобразят:

а) професионалната дейност на съдията, прокурора или следовател;

б) обективното състояние на съответния орган на съдебната власт;

в) създадената организация и администрирането на работата на магистратите от съответния административен ръководител.

23. Преценката за професионалната дейност на съдия, прокурор или следовател включва:

а) персонална натовареност в количествени показатели;

б) фактическа и правна сложност на разглежданите дела през процесния период;

в) качество на постановените актове – стабилитет според резултатите от инстанционния контрол;

г) съпътстваща професионална работа – участие в състав и произнасяне по дела, подготовка и администриране на дела, дежурства (ако има такива), натовареност на заседателния график.

24. Преценката за обективното състояние на съответния орган на съдебната власт включва:

а) обща натовареност на съдиите, прокурорите и следователите, както и на персоналната им такава (на работещите същата материя, ако има разпределение на материята);

б) обща и индивидуална натовареност спрямо средната за органи на съдебната власт със сходни показатели.

25. Преценката за създадената организация и администриране на работата на магистратите от съответния административен ръководител включва:

а) равномерна натовареност на магистратите в органа на съдебната власт;

б) при неравномерна натовареност на дисциплинарно привлеченото лице сравнение с останалите магистрати – причини и мерки за преодоляването ѝ;

в) административен контрол и мерки за преодоляване на неритмично, забавено администриране, разглеждане и решаване на делата от магистратите.

г) прилагане на мярката по чл. 327 ЗСВ.

26. При определяне на вида и размера на дисциплинарното наказание за установеното дисциплинарно нарушение на служебните задължения, дисциплинарно наказващият орган проверява дали дисциплинарно привлеченото лице е имало обективна възможност:

а) да разгледа делото или преписката в инструктивните срокове;

б) да постанови съответния акт в инструктивния срок;

в) да разгледа делото или преписката в разумен срок, ако инструктивните срокове не са спазени;

г) да постанови съответния акт в разумен срок, ако инструктивния срок не е спазен.

27. Висшият съдебен съвет установява дали неизпълнението на служебните задължения е виновно и каква е формата на вината въз основа на:

а) дали дисциплинарно привлеченото лице е имало обективна възможност да разгледа и реши делото в законовите срокове,

б) ако сроковете надхвърлят законовите дали причините се дължат на:

-обстоятелства, които стоят извън неговата субективна воля и възможности;

-съвкупност от обективни и субективни причини;

.субективно допуснатата лоша организация на работа и неспазване на процесуалните срокове.

28. Дисциплинарната отговорност на съдията, прокурора и следователя се ангажирана само при безспорно доказана причинна връзка между обективния факт за забавено разглеждане и постановяване на съответните актове и неговото виновно поведение.

Раздел IV

29. Дисциплинарни нарушения са нарушаване на Кодекса за етично поведение на българските магистрати, както и действие или бездействие, което накърнява престижа на съдебната власт.